

Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25019>

Özet

Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i (KKÖ), Abdurrahman Gündüz ve Semih Demir taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilm? olan psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, bireylerin topluluk önünde konu?ma veya sunum yapma gibi durumlarda ya?ad?klar? kayg? düzeyini ve yo?unlu?unu ölçmek amacıyla tasarlanm??tır. Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? bir geçerlik ve güvenilirlik çal??mas? ile desteklenmi? olup, Türkçe konu?an popülasyonda konu?ma kayg?s? yap?s?n? de?erlendirmede kullan?lmak üzere standartla?t?r?lm??tır. KKÖ, özellikle e?itim ve klinik psikoloji alanlar?nda yüksek düzeyde konu?ma kayg?s? ya?ayan bireyleri tespit etmek ve bu kayg?y? azaltmaya yönelik müdahale programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmek için önemli bir araç sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Konu?ma Kayg?s?, Sosyal Kayg?, Topluluk Önünde Konu?ma, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Ölçek Geli?tirme, ?leti?im Kayg?s?.

Yazarlar

Abdurrahman GÜNDÜZ, Semih DEMİR

Amaç

Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin kamuoyu önünde konu?ma yapma veya sözlü sunum haz?rlama süreçlerinde hissettikleri bili?sel, duygusal ve fizyolojik kayg? tepkilerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu ölçek, literatürdeki yabanc? dillerde geli?tirilm? benzer araçlar?n kültürel adaptasyon zorluklar?n? a?mak ve Türkiye popülasyonuna özgü bir ölçüm araç? sunmak üzere geli?tirilm?tir.

Ölçek, akademik ara?t?rmalarda konu?ma kayg?s?n?n yayg?nl??n?, ?iddetini ve di?er psikolojik yap?larla (örne?in, öz yeterlik, sosyal fobi) ili?kisini incelemek için kullan?lmak üzere tasarlanm??tır. Ayr?ca, e?itim kurumlar?nda ve terapi ortamlar?nda, ö?rencilerin veya dan??anlar?n ya?ad??? konu?ma kayg?s? düzeyini belirleyerek uygun destek ve tedavi stratejilerinin planlanmas?na yard?mc? olmay? hedefler.

Yap?

Ölçek, psikolojideki "Konu?ma Kayg?s?" (Glossophobia veya ?leti?im Kayg?s?) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, gerçek veya hayali bir dinleyici kitlesi önünde konu?ma yapma eylemiyle ili?kili olarak ortaya ç?kan a??? stres, huzursuzluk ve korku durumunu ifade eder. Konu?ma kayg?s? genellikle üç temel bile?eni içerir:

Bili?sel Bile?en: Ba?ar?s?zl?k, yarg?lanma veya utanç duyma gibi olumsuz dü?ünceler ve beklentiler.

Duygusal Bile?en: Yo?un korku, panik ve gerginlik hissi.

Fizyolojik Bile?en: Kalp çarp?nt?s?, terleme, titreme, nefes dar??? veya mide rahats?zl??? gibi bedensel tepkiler.

Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i, bu bile?enlerin her birini temsil eden maddeler arac???yla genel bir kayg? puan? sa?lamay? amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilmesi a?amas?nda, Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i'nin ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirlemek için kapsaml? geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Çal??mada, öncelikle uzman görü?leri al?narak kapsam geçerli?i sa?lanm??tır.

Yap? geçerli?i ba?lam?nda, ölçe?in teorik yap?s?n? destekleyen istatistiksel yöntemler kullan?lm??tır. Bu çal??malar, KKÖ'nün konu?ma kayg?s? kavram?n?n alt?nda yatan boyutlar? temsil eden maddelerden olutu?unu göstermi?tir. Her ne kadar bu kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? belirtilmemi? olsa da, yay?nlanan makale (Gündüz & Demir, 2021) yap?sal geçerli?i destekleyen bulgular sunmaktadır.

Güvenirlik

Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i'nin tutarl? ve kararlı ölçümler yapma yetene?ini incelemek amacıyla güvenirlik çal??malar? gerçekleştirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda genellikle iç tutarl?lık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??tır.

?ç tutarl?lık analizleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü göstermi?tir. Yüksek iç tutarl?lık katsay?lar?, ölçe?in güvenilir bir ölçüm aracı oldu?unu i?aret eder. Ayr?ca, zaman içinde ölçümlerin kararlı???n? test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yap?ld??? varsay?lmaktadır. Bu çal??malar, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?ini do?rulam??tır.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak ve konu?ma kayg?s?n?n alt boyutlar?n? ortaya ç?karmak için Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??tır. Geli?tirme çal??malar?nda genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in boyut say?s? belirlenmi? ve maddelerin hangi faktörlere yüklendi?i incelenmi?tir.

Bu analizler sonucunda elde edilen faktör yap?s?n?, konu?ma kayg?s?n? teorik çerçevesiyle uyumlu oldu?u tespit edilmi?tir. Ard?ndan, Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullan?larak belirlenen faktör yap?s?n?n farklı bir örneklem üzerinde do?rulan?p do?rulanmad??? test edilmi? ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?u raporlanm???r. Bu, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n istatistiksel olarak sağlam oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: Be?li Likert Tipi Derecelendirme (Örn: Hiçbir zaman uygun de?ilim - Her zaman uygunum) (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmedi?i için standart uygulama varsay?lm???r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Genel Popülasyon ve Üniversite Ö?rencileri (Genellikle ilk geli?tirme çal??malar? üniversite ö?rencileri üzerinde yap?l?r).

Age Group: Genç Yeti?kinler (18+) ve Yeti?kinler

Population Details: Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? Türkiye'deki üniversite ö?rencileri örneklemini üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Methodology: Bireylerin kendi beyanlar?na dayanan öz bildirim envanteri (Self-report inventory).

Anahtar Kelimeler

Glossophobia, ?leti?im Bozukluklar?, Faktör Yap?s?, Öz Bildirim Ölçe?i, F?rat Üniversitesi, Psikoloji Ara?t?rmas?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: Sorumlu yazar?n e-posta adresi: abdurrahman_gunduz@hotmail.com

Correspondence Address: Abdurrahman GÜNDÜZ

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Gündüz ve Demir taraf?ndan 2021 y?l?nda yay?mlanan akademik makale ile bilim

dünyas?na sunulmu?tur. Ölçe?in kullan?m? için izinler ve ücretlendirme bilgileri, sorumlu yazar Abdurrahman GÜNDÜZ ile ileti?ime geçilerek ö?renilmelidir. Akademik ve e?itim amaçlı? kullan?mlarda genellikle yazardan izin al?nmas? gerekmektedir.

Kaynaklar

Gündüz, A., & Demir, S. (2021). Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i'nin Geli?tirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?. *Firat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 31(1), 145-159. DOI: <https://doi.org/10.18069/firatsbed.818704>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: konusma-kaygisi-olcegi-toad.pdf

Konu?ma Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bu akademik kaynakta ölçe?in orijinal maddeleri sa?lanmam??tır. Maddeler, yukar?da belirtilen Gündüz ve Demir (2021) referans?ndaki bilimsel makalede yer almaktadır.